

Sygn. akt VIII Gz 36/15

POSTANOWIENIE

Dnia 22 kwietnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VIII Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Marek Tauer

po rozpoznaniu w dniu 22 kwietnia 2015 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa: **(...) Spółki jawnej w B.**

przeciwko: **R. Ł.**

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda od postanowienia Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 28 stycznia 2015 r., sygn. akt VIII GNc 4596/14

postanawia:

oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem zawartym w pkt 1 postanowienia z 28 stycznia 2015 r., Sąd Rejonowy uchylił punkt 1 zarządzenia z dnia 1 października 2014 r. w przedmiocie stwierdzenia prawomocności nakazu zapłaty z dnia 13 sierpnia 2014 r. o sygn. akt VIII GNc 4596/14 (art. 359 § 1 kpc w zw. z art. 363 kpc), a w pkt 2 postanowienia na podstawie art. 359 § 1 kpc w związku z art. 363 § 1 kpc i art. 782 § 1 kpc uchylił postanowienie z 6 listopada 2014 r. o nadaniu klauzuli wykonalności nakazowi zapłaty z dnia 13 sierpnia 2014 r. o sygn. akt VIII GNc 4596/14.

Sąd postanowił uchylić klauzulę wykonalności po tym jak uznał, że pozwanemu nie został skutecznie doręczony nakaz zapłaty ze względu na to, że nie był wysłany na adres aktualnego zamieszkania pozwanego, a pod adres prowadzonej przez niego działalności, pod którym nie przebywał. Pozwanemu nie upłynął zatem termin do wniesienia środka odwoławczego, a nakaz zapłaty nie był prawomocny, pomimo wadliwego stwierdzenia prawomocności przez Referendarza. Sąd Rejonowy dodał, że uchylenie postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności jest podstawą dla Komornika do zaprzestania prowadzenia postępowania egzekucyjnego, gdyż tytuł wykonawczy przestał istnieć.

Powód zaskarżył postanowienie Sądu Rejonowego w części dotyczącej opisanych punktów 1 i 2 zarzucając naruszenie:

- art. 359 § 1 kpc w zw. z art. 362 kpc poprzez ich zastosowanie a w konsekwencji uchylenie zarządzenia w przedmiocie stwierdzenia prawomocności nakazu i w dalszej części uchylenie postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności nakazowi, w sytuacji, gdy brak jest przesłanek do uchylenia lub zmiany postanowienia.

- art. 139 § 3 kpc poprzez jego niezastosowanie, a w konsekwencji przyjęcie, że nakaz zapłaty nie został pozwanemu skutecznie doręczony w trybie doręczenia zastępczego, w sytuacji gdy zgodnie z dyspozycją tego przepisu pisma dla osób fizycznych podlegających wpisowi do rejestru albo ewidencji w razie niemożności doręczenia w sposób przewidziany w artykułach poprzedzających z uwagi na nieujawnienie w rejestrze albo w ewidencji zmiany adresu, a

w przypadku osób fizycznych miejsca zamieszkania i adresu - pozostawia się w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia, chyba że nowe miejsce zamieszkania i adres są sądowi znane.

Wskazując na powyższe, skarżący wniósł o uchylenie postanowienia w zakresie punktu 1 i 2 oraz zasądzenia na jego rzecz kosztów postępowania zażaleniowego wg norm przepisanych. Skarżący wskazał, że adres podany przez niego w pozwie, widniejący w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej był nie tylko adresem prowadzenia przez pozwanego działalności gospodarczej, ale także adresem do korespondencji. Doręczeń pod tym adresem (ul. (...) w R.) dokonywał komornik na podstawie przedmiotowego nakazu zapłaty. Zmiany adresu w CEIDG pozwany dokonał dopiero 2 stycznia 2015 r.

Sąd zważył, co następuje.

Zażalenie nie podlegało uwzględnieniu.

Nakaz nie mógł być skutecznie doręczony pozwanemu pod adresem prowadzenia działalności gospodarczej, ujawnionym w CEIDG na podstawie art. 139 § 3 kpc, gdyż przepis ten nie może być stosowany wobec przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą na podstawie wpisu do ewidencji z następujących względów.

W judykaturze Sądu Najwyższego podnosi się zgodnie, że warunkiem pozostawienia pisma procesowego w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia jest to, aby adresat został pouczony o skutkach zaniechania lub zaniedbania ujawnienia w rejestrze lub ewidencji zmiany adresu (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2003 r., sygn. akt III CZP 81/02, z 8 listopada 2006 r., sygn. akt III CZP 103/06). Do okoliczności tej odnosi się wprost art. 139 § 4 kpc, który obowiązek ten nakłada na sąd rejestrowy ogłaszający lub doręczający postanowienie o pierwszym wpisie. Z treści tego przepisu wynika, iż nie dotyczy on przedsiębiorcy prowadzącego działalność gospodarczą na podstawie wpisu do ewidencji.

W ustawie z dnia 4 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej nigdy natomiast nie wprowadzono obowiązku pouczenia przez organ ewidencyjny dokonujący wpisu o skutkach zaniecbania ujawnienia w ewidencji zmian określonych w art. 139 § 3 kpc.

Brak jest racjonalnych argumentów przemawiających za uznaniem, że ustawodawca w przypadku osób podlegających wpisowi do ewidencji działalności gospodarczej, zrezygnował z konieczności pouczenia ich o skutkach zaniecbania ujawnienia w ewidencji zmian określonych w art. 139 § 3 kpc, skoro obowiązek taki został przewidziany w stosunku do podmiotów podlegających wpisowi do rejestru (art. 139 § 4 kpc), których stopień zorganizowania i związany z nim nakaz starannego działania w obrocie jest wyższy niż w przypadku osób fizycznych, prowadzących działalność ewidencjonowaną.

Skutkiem zaniechań ustawodawcy w omawianym zakresie jest uznanie, że również obecnie norma art. 139 § 3 kpc, w zakresie w jakim sankcjonuje niedopełnienie przez przedsiębiorców podlegających wpisowi do rejestru obowiązku ujawnienia zmian co do miejsca zamieszkania i adresu, jest de facto regulacją pozbawioną treści normatywnej (por. post. Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 4 września 2012 r. sygn. akt V ACz 633/12). Podobny pogląd prezentowany jest również w doktrynie (por. Kodeks postępowania cywilnego - Komentarz pod red. Tadeusza Erecińskiego, wyd. LexisNexis, Warszawa 2012 r., s. 675, Kodeks postępowania cywilnego - Komentarz pod red. Małgorzaty Manowskiej, wyd. LexisNexis, Warszawa 2013 r.).

Pomimo zatem bezspornego faktu, że pozwany zaniechał ujawnienia zmiany adresu w ewidencji działalności gospodarczej, brak było podstaw do zastosowania względem niego „sankcji” pozostawienia pisma w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia przewidzianej w art. 139 § 3 kpc, mimo że hipoteza tego przepisu rozciąga się także na osoby podlegające wpisowi do ewidencji działalności gospodarczej.

Słusznie wskazał Sąd Rejonowy, że podstawowym warunkiem skuteczności doręczenia per awizo (art. 139 § 1 kpc) jest rzeczywiste zamieszkiwanie adresata pod wskazanym adresem (art. 126 § 2 kpc), a nie tylko jego formalne zameldowanie, czy prowadzenie działalności gospodarczej.

Przesyłki sądowe dla przedsiębiorcy, który nie podlega wpisowi w Krajowym Rejestrze Sądowym winny być doręczane według zasad określonych w art. 133 § 1 kpc a nie art. 133 § 2a, który dotyczy wyłącznie przedsiębiorców i wspólników spółek handlowych, wpisanych do rejestru sądowego. Pisma sądowe dla przedsiębiorców będących osobami fizycznymi doręcza się według zasad przewidzianych dla osoby fizycznej, a więc w myśl art. 135 § 1 kpc doręczenia dokonuje się w mieszkaniu, miejscu pracy lub tam, gdzie się adresata zastanie.

Bezskuteczność doręczenia przedmiotowego nakazu spowodowała, że przedmiotowy nakaz nie uprawomocnił się, a pozwany nie utracił terminu do wniesienia sprzeciwu od tego nakazu.

Tym samym zażalenie powoda podlegało oddaleniu, o czym Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 385 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc.